

Мирна Ангеліна Іванівна - к.мед.н., доцент кафедри фізичної реабілітації та рекреації Запорізького національного технічного університету. Адреса: м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 64; тел.: (061) 764-25-06.

Савченко Ольга Олександрівна - к.мед.н., доцент кафедри терапії, клінічної фармакології та ендокринології ДЗ «Запорізька медична академія післядипломної освіти МОЗ України». Адреса: м. Запоріжжя, бул. Вінтера, 20, тел.: (061) 224-09-03.

Кацюба Юлія Владиславівна - асистент кафедри терапії, клінічної фармакології та ендокринології ДЗ «Запорізька медична академія післядипломної освіти МОЗ України». Адреса: м. Запоріжжя, бул. Вінтера, 20, тел.: (061) 224-09-03.

УДК 616.314.17 – 008.1

© О.А. ОМЕЛЬЯНЕНКО, 2015

О.А. Омеляненко

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ СТОМАТОЛОГІВ – ОРТОПЕДІВ У СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

Інститут стоматології Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика

Вступ. Вивчення наукової дисципліни - ортопедичної стоматології та підготовка практичних фахівців - стоматологів в Україні в наш час відбувається за Болонською системою, згідно з якою передбачається безперервна післядипломна освіта лікарів.

Мета. Аналіз динаміки та оптимізація підготовки лікарів стоматологів - ортопедів у системі післядипломної освіти на кафедрі ортопедичної стоматології ІС НМАПО імені П.Л. Шупика, на циклах тематичного удосконалення з ортопедичної стоматології за перспективними, сучасними напрямками.

Результати. Лікарі стоматологи - ортопеди під час навчання на циклах тематичного удосконалення на кафедрі ортопедичної стоматології ІС НМАПО імені П.Л. Шупика підвищують теоретичні знання, вдосконалюють практичні уміння та професійні навички, необхідні лікарю стоматологу-ортопеду для проведення самостійної роботи в медичних закладах при виконанні певного виду ортопедичних втручань.

Висновки. Навчаючись на циклах тематичного удосконалення з ортопедичної стоматології, які проводяться на кафедрі ортопедичної стоматології ІС НМАПО імені П.Л. Шупика, лікарі стоматологи - ортопеди отримують новітню інформацію - як найглибшу і найширшу, з максимальним оволодінням практичними навичками для надання кваліфікованої та спеціалізованої допомоги. Знання лікарями стоматологами - ортопедами сучасних методів діагностики, лікування та профілактики основних стоматологічних захворювань, дозволить підняти якість надання стоматологічної допомоги при проведенні підготовки, планування та виготовлення конструкцій зубних протезів з використанням актуальних методик.

Ключові слова: стоматологія, лікар стоматолог - ортопед, тематичне удосконалення.

Вступ. Вивчення наукової дисципліни - ортопедичної стоматології та підготовка практичних фахівців - стоматологів в Україні в наш час відбувається за Болонською системою, згідно з якою передбачається безперервна післядипломна освіта лікарів [1, 2]. Сучасні наукові та технологічні досягнення стрімко впроваджуються в стоматологію, нові методи діагностики, лікування та профілактики основних стоматологічних захворювань вимагають від

лікарів стоматологів - ортопедів поліпшення їх спеціальної підготовки [3, 4]. Багатовисельні, на сьогоднішній день, комерційні медичні установи пропонують проведення лекцій, семінарів та майстер класів зі стоматології, що засвідчується відповідними сертифікатами, разом з тим у більшості таких закладів відсутні ліцензії на освітянську діяльність [4, 5]. Направленість цих заходів доволі часто спрямована на впровадження на український ринок конкретного лікарського засобу або високотехнологічного медичного устаткування, тому інформація, яка надається, може бути упередженою, не завжди достовірною і нести рекламний характер.

На тлі ризького зниження бюджетних асигнувань як на охорону здоров'я, так і на заклади післядипломної освіти, залишається актуальним проведення курсів тематичного удосконалення за бюджетною формою навчання, для лікарів - стоматологів, які працюють у державних лікувальних чи спеціалізованих стоматологічних закладах [6, 7].

Мета. На кафедрі ортопедичної стоматології ІС НМАПО імені П.Л. Шупика, впродовж усіх років її існування, окрім циклів інтернатури, спеціалізації, стажування з ортопедичної стоматології та передатестаційних циклів, проводилися цикли тематичного удосконалення. Основною метою навчання на тематичних циклах з ортопедичної стоматології є більш глибоке засвоєння теоретичних питань з розділів комплексної терапевтичної, хірургічної та ортодонтичної підготовки до знімного та незнімного протезування, максимальне оволодіння практичними навичками для підготовки, планування та виготовлення конструкцій зубних протезів з використанням сучасних методик.

За останні роки кафедра значно поліпшила матеріально - технічну базу: лекційний зал модернізовано відео - та проекційною апаратурою, яка використовується під час навчального процесу лекції та семінарів, демонстрацій мультимедійних презентацій, є підключення до глобальної інформаційної мережі Інтернет. Все це дозволяє проводити заняття на високому рівні, відповідно вимогам до сучасних педагогічних технологій.

Тематики впроваджених в педагогічний процес циклів тематичного удосконалення розроблюються досвідченими викладачами, які, беруть участь у роботі міжнародних виставок, наукових конференціях, стоматологічних форумах та, в свою чергу, висококваліфікованими лікарями і володіють сучасними методиками клінічної діагностики і лікування стоматологічних захворювань.

Система навчання на циклах тематичного удосконалення побудована традиційно і передбачає: лекційний курс, практичні та семінарські заняття. Навчання проводять за відповідними програмами та навчальними планами, затвердженими МОЗ, які складаються з окремих курсів (розділів), на базі яких розроблені конкретні навчальні плани циклів тематичного удосконалення з ортопедичної стоматології. Навчально - методичне забезпечення циклів тематичного удосконалення, як і навчальні плани та програми відображають узагальнення результатів наукових та аналіз клінічних досліджень співробітників кафедри, публікацій у провідних журналах, збірниках матеріалів наукових конференцій та постійно оновлюються, відповідно вимогам новітніх стоматологічних технологій. Так до тематики циклів: «Незнімне протезування», «Знімне протезування», додалися розроблені на пропозиції слухачів - «Заміщення дефектів твердих тканин зубів і зубних рядів без металевими конструкціями зубних протезів», «Дентальна імплантологія» та «Актуальні

питання ортопедичної стоматології. Комплексна терапевтична, хірургічна та ортодонтична підготовка до протезування».

Контингент слухачів циклів тематичного удосконалення: лікарі-стоматологи, лікарі стоматологи-ортопеди, лікарі стоматологи-терапевти, лікарі стоматологи - хірурги, лікарі стоматологи - ортоданти які працюють у лікувальних чи спеціалізованих закладах, приватних кабінетах чи стоматологічних поліклініках; завідувачі ортопедичних відділень та кабінетів. Тривалість навчання на циклах: двотижневих - 78 годин, 1 місяць - 156 годин. Слухачі, які навчаються на двотижневих курсах - складають залік, 1 місяць - іспит. Курсанти, які успішно склали залік або іспит, отримують посвідчення встановленого зразка та відповідну кількість балів за шкалою оцінки різних видів діяльності лікарів у період між передатестаційними циклами: двохижневі - 15 балів, чотирьохтижневі – 30 балів [3].

Якість підготовки на тематичних курсах удосконалення контролюється шляхом анкетування слухачів та можливістю самостійно визначити рівень власних знань за допомогою розробленої професорсько - викладацьким складом кафедри комп'ютерною атестаційною тестовою програмою за фахом «Ортопедична стоматологія», яка представлена у комп'ютерному класі і охоплює весь обсяг теоретичних питань та практичних навичок, необхідних лікарю - спеціалісту для проведення лікувальної роботи.

Висновки. Навчаючись на циклах тематичного удосконалення з ортопедичної стоматології, які проводяться на кафедрі ортопедичної стоматології ІС НМАПО імені П.Л. Шупика, лікарі стоматологи - ортопеди отримують новітню інформацію - як найглибшу і найширшу, з максимальним оволодінням практичними навичками для надання кваліфікованої та спеціалізованої допомоги. Знання лікарями стоматологами - ортопедами сучасних методів діагностики, лікування та профілактики основних стоматологічних захворювань, дозволить підняти якість надання стоматологічної допомоги при проведенні підготовки, планування та виготовлення конструкцій зубних протезів з використанням актуальних методик.

Література

1. Болонський процес: Перспективи і розвиток у контексті інтеграції України в європейській простір вищої освіти: монографія; за ред. В.М. Бебика. - К.: МАУП, 2004. - 200 с.
2. Кремень В.Г. Болонський процес: Зближення, а не уніфікація // АН ВШ України // Інформаційний вісник. - К., 2004. - №3. - С. 6–13.
3. Вища медична освіта і Болонський процес: навч. - метод. Та інф. - довідк. Матеріали наради - семінару для наук. - педаг. Працівників, аспірантів, магістрів (17-19 січня 2005р.). - К., 2005. - Ч.І. - 98 с.
4. Косенко К.М., д. мед. н., Рейзвіх О.Е., к. мед. н. Особливості умов формування українського ринку стоматологічних послуг // Дентальные технологи. - 2012. - № 3 - 4 (50-51). - С. 6-13.
5. Методологические аспекты организации учебного процесса в условиях кредитно - модульной системы обучения // Стоматологическая наука и практика. - 2014. - № 1(1). - С. 32-35.
6. Сидоренко Л.П. Питання методології медичної освіти та науки // Український стоматологічний альманах. - 2014. - № 5-6. – С. 75-78.

7. Лабунець В.А. Наукова діяльність відділу ортопедичної стоматології за роки незалежності // Дентальні технології. - 2012. - № 3 – 4 (50-51). - С. 30 - 33.

О.А. Омеляненко

Современные аспекты подготовки врачей стоматологов - ортопедов в системе последипломного образования

**Институт стоматологии Национальной медицинской академии
последипломного образования имени П.Л. Шупика**

Введение. Изучение научной дисциплины - ортопедической стоматологии и подготовка практических специалистов - стоматологов в Украине в наше время происходит по Болонской системе, согласно которой предусматривается непрерывное образование врачей.

Цель. Анализ динамики и оптимизация подготовки врачей стоматологов - ортопедов в системе последипломного образования на кафедре ортопедической стоматологии ИС НМАПО имени П.Л. Шупика, на циклах тематического усовершенствования по перспективным, современным направлениям.

Результаты. Врачи стоматологи - ортопеды во время обучения на циклах тематического усовершенствования на кафедре ортопедической стоматологии ИС НМАПО имени П.Л. Шупика повышают теоретические знания, совершенствуют практические навыки, необходимые врачу стоматологу - ортопеду для проведения самостоятельной работы в медицинских учреждениях при выполнении определенного вида ортопедических вмешательств.

Выводы. Проходя обучение на циклах тематического усовершенствования по ортопедической стоматологии, которые проводятся на кафедре ортопедической стоматологии ИС НМАПО имени П.Л. Шупика, врачи стоматологи – ортопеды получают новейшую информацию - глубоко и широко высветленную, с максимальным овладением практичными навыками для оказания квалифицированной и специализированной помощи. Знание врачами стоматологами-ортопедами современных методов диагностики, лечения и профилактики основных стоматологических заболеваний, позволит поднять качество оказания стоматологической помощи при проведении подготовки, планирования и изготовления конструкций зубных протезов с использованием актуальных методик.

Ключевые слова: стоматология, врач стоматолог – ортопед.

О.А. Omelianenko

Current aspects of prosthodontists training in the system of postgraduate education

**Institute of Dentistry of Shupyk National medical academy
of postgraduate education**

Introduction. At present dental orthopaedics as an academic discipline and training of practicing dentists in Ukraine is performed according to the Bologna system, which provides continuing professional education.

Aim. To analyse the dynamics and optimization of prospective and modern training of prosthodontists in the system of postgraduate education at the Department of Dental Orthopaedics of the Institute of Dentistry of NMAPE on the thematic advanced training courses.

Results. On the thematic advanced training courses at the Department of Dental Orthopaedics of the Institute of Dentistry of NMAPE prosthodontists increase the theoretical knowledge, improve practical and professional skills necessary for

prosthodontist for self-development in medical institutions when performing a certain kind of prosthodontic intervention.

Conclusions. Being trained on thematic advanced training courses at the Department of Dental Orthopaedics of the Institute of Dentistry of NMAPE prosthodontists obtain the latest information, acquire optimal practical skills for providing qualified and specialized care. Studying modern methods of diagnosis, treatment and prevention of dental diseases by prosthodontists will make it possible to improve the quality of dental care when preparing, modeling and designing constructional dental prostheses with the use of current methods.

Key words: dentistry, prosthodontist, advanced training.

Відомості про авторів:

Омельяненко Ольга Анатоліївна - к. мед. н., доцент кафедри ортопедичної стоматології Інституту стоматології імені П.Л. Шупика. Адреса: Київ, вул. М. Пимоненка, 10а, тел.: (044) 353-02-12.

УДК 378- 616.89

© Г.Я. ПИЛЯГІНА, О.В. ЗУБАТЮК, 2015

Г.Я. Пилягіна, О.В. Зубатюк

ДИФЕРЕНЦІЙНА ДІАГНОСТИКА ПСИХІЧНИХ РОЗЛАДІВ У ВИКЛАДАННІ ПСИХІАТРІЇ НА ПРИКЛАДІ АНАЛІЗУ КЛІНІЧНОГО ВИПАДКУ

**Національна медична академія післядипломної освіти
імені П.Л.Шупика**

Вступ. Реалії клінічної практики в психіатрії в цей час вимагають якісної підготовки клініцистів в роботі з коморбідними станами та атиповим перебігом психічних розладів.

Мета. У статті наголошується важливість застосування диференційно-діагностичного аналізу конкретних клінічних випадків у викладанні психіатрії в безперервній післядипломній підготовці лікарів-психіатрів.

Основна частина. У статті на основі сучасних принципів викладання психіатрії розглянутий приклад диференційно-діагностичного аналізу конкретного клінічного випадку в підлітка.

Висновки. Ефективна підготовка майбутніх лікарів-психіатрів та їх перепідготовка в системі безперервного післядипломного утворення в обов'язковому порядку повинна включати вивчення конкретних клінічних випадків з їх диференційно-діагностичним аналізом. Такий підхід у викладанні психіатрії дозволять поліпшити професійний рівень знань лікаря-психіатра та забезпечити ефективне лікування пацієнтів.

Ключові слова: психіатрія, диференційна діагностика психічних розладів.

Вступ. Сучасні вимоги щодо професіоналів в області human sciences, зокрема до психіатрів, істотно змінилися в останні роки. Це безпосередньо викликає потребу в зміні підходів до викладання психіатрії фахівцям на кафедрах підвищення кваліфікації лікарів. Зміна в розумінні статусу лікаря, ефективного застосування його знань та практичних навичок, насамперед, обумовлене поширенням в клінічній практиці принципів доказової медицини та ефективною ресоціалізацією пацієнтів, коли кінцевими цілями терапії психічних і поведінкових розладів є не стільки купування провідної

---

36. наук. праць співробіт. НМАПО
імені П.Л.Шупика 24 (1)/2015